

वा० रा०

॥ ३० ॥

नन्वदुष्टस्यास्यावेलायामत्रागमने किंप्रयोजकमित्याशंकायां देशकालौचित्यज्ञानमेवेत्याह ॥ देशेति ॥ हेकार्यविदां वरास्येदमत्रागमनरूपं कार्यं देशकालोपपेक्षमव उक्तरीत्या ॥ किंचेदशं कार्यं प्रयोगेणाभिसंहितमनुष्ठानेन संपादितं आत्मानं क्षिप्रं सफलं कुरुते इत्यर्थः ॥ ६५ ॥ एतदेव विवृणोति ॥ उद्योगमिति ॥ उद्योगं रावणवधविषयं ॥ मिथ्यावृत्तं मिथ्याबलगर्वितं पापवृत्तं च दृष्ट्वा ॥ रावणादप्यधिकबलं वालिनं हतं श्रुत्वा बुद्धिपूर्वं वालिवदेव रावणं हनिष्यति ॥ सुग्रीववदेव मयं राज्यादास्यति ॥ शरणागतवत्सलः सर्वथामारक्षिष्यति इति बुद्धिपूर्वं ॥ उपसंहरति एतावदिति ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ मयाराक्षसस्यार्जवमुद्दिश्य त्वांप्रतियथाशक्त्युक्तं ॥ अधिकं वक्तुं तु न युज्यते ॥ श्रुत्वा शेष

यु० कां०

देशकालोपपन्नं च कार्यं कार्यविदां वर ॥ सफलं कुरुते क्षिप्रं प्रयोगेणाभिसंहितं ॥ ६५ ॥ उद्योगंतव संप्रेक्ष्य मिथ्यावृत्तं च रावणम् ॥ वालिनं च हतं श्रुत्वा सुग्रीवं चाभिषेचितं ॥ ६६ ॥ राज्यं प्रार्थयमानस्तु बुद्धिपूर्वमिहागतः ॥ एतावत्तु पुरस्कृत्य विद्यते तस्य संग्रहः ॥ ६७ ॥ यथाशक्तिमयोक्तं तु राक्षसस्यार्जवं प्रति ॥ प्रमाणं त्वंहि शेषस्य श्रुत्वा बुद्धिमतां वर ॥ ६८ ॥ इत्यार्षे श्रीरामायणे ० वाल्मीकीये ० यु० सप्तदशः सर्गः ॥ १७ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ अथ रामः प्रसन्नात्मा श्रुत्वा वायुसुतस्य ह ॥ प्रत्यभाषत दुर्धर्षः श्रुतवानात्मनि स्थितं ॥ १ ॥ ममापि च विवक्षास्तिकाचित्प्रतिविभीषणं ॥ श्रोतुमिच्छामि तत्सर्वं भवद्भिः श्रेयसि स्थितैः ॥ २ ॥

षस्य कृत्यस्य निर्णये तु त्वमेव प्रमाणं ॥ ६८ ॥

दत्तमातः ॥ कतकरीत्या षोडशः सर्गः ॥ १६ ॥ इति श्रीरामाभि० वा० यु० सप्तदशः सर्गः ॥ १७ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ वायुसुतस्य वचनमिति शेषः ॥ श्रुतवान्सकलशास्त्रश्रवणवान् आत्मनि स्वचित्ते स्थितं स्वचित्तस्थितार्थप्रतिपादकमिति यावत् ॥ १ ॥ ममापि भवदुक्तेभ्यो विलक्षणविभीषणं प्रति काचिद्विवक्षास्ति न तत्सर्वमद्विवक्षितं न मत्प्रेमसि स्थितैर्भवद्भिः श्रोतुं श्रवणसन्निहितं कर्तुमिच्छामि ॥ इयमुक्तिः सर्वमन्त्रनिक्षेपकस्वमन्त्रश्रवणेन सुग्रीवादीनां न्याकुलचित्ततामाभूदिति तेन मुद्राज्जायते ॥ २ ॥

॥ ३० ॥